

EGÉSZSÉGMONITOR KUTATÓ ÉS TANÁCSADÓ NONPROFIT KÖZHASZNÚ KORLÁTOLT FELELŐSSÉGŰ TÁRSASÁG

2009. évi

KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSE

Az EgészségMonitor Nonprofit Közhasznú Kft.-t mint közhasznú szervezetet a Fővárosi Bíróság 2007. augusztus 21-én jegyezte be.

Az éves beszámoló szerinti eredmény 2009. évre: a) - 2926 ezer Ft, b) a Társaság központi költségvetési szervtől 8.500 ezer Ft-ot kapott, elkülönített állami pénzalapból, helyi önkormányzattól, települési önkormányzatok társulásától és mindezek szerveitől támogatást nem kapott, egyéb támogatásként 7.376 ezer Ft-ot kapott, c) a vagyon felhasználására vonatkozó főbb adatok: anyagi jellegű ráfordítások: 15.317 ezer Ft, személyi jellegű ráfordítások: 7938 ezer Ft, értékcsökkenési leírás: 885 e Ft, egyéb ráfordítások 3251 eFt, pénzügyi műveletek ráfordításai: 478 ezer Ft.

Az EgészségMonitor cél szerinti juttatásokat nem folyósított; a közhasznú szervezet vezető tisztségviselőinek juttatásokat nem nyújtott.

A közhasznúsági jelentést a Társaság taggyűlése 2010. június 28-án elfogadta, a határozatot tartalmazó jegyzőkönyv előzetes bejelentés alapján megtekinthető az EgészségMonitor székhelyén.

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

az EGÉSZSÉGMONITOR KUTATÓ ÉS TANÁCSADÓ NONPROFIT KÖZHASZNÚ KFT.

2009. ÉVI KÖZHASZNÚSÁGI JELENTÉSÉHEZ

Küldetésének megfelelően az EgészségMonitor 2009-ban folytatta az egészséginformáció előállítására, illetve az egészségszegyenlőtlenségek kutatására vonatkozó alaptervekenységét.

Az "Elterelés hatásosságának vizsgálata" címmel kutatást végzett az EgészségMonitor a Szociális és Munkaügyi Minisztérium támogatásával. A kutatás célja olyan alkalmazott társadalomtudományi kutatások lebonyolítása volt, amelyekkel az elterelés hatásossága standardizált szociológia módszerekkel vizsgálható, valamint a kutatások eredményeként konkrét javaslatok fogalmazhatóak meg az elterelés rendszerének továbbfejlesztésére. A kutatás során adatgyűjtés történt az elterelésben résztvevő intézmények működésével kapcsolatban, mélyinterjúk készültek az intézményvezetőkkel, szakemberekkel és a kliensekkel. A kutatás tapasztalatait és a megfogalmazott javaslatokat részletesen ismertető tanulmány készült.

Az EgészségMonitor követéses vizsgálatot indított a Szociális és Munkaügyi Minisztérium megbízásából. Az EgészségMonitor kutatást indított az elterelés hatásosságának vizsgálata céljából a Szociális és Munkaügyi Minisztérium felkérésére. A követéses vizsgálat alatt az elterelésbe belépő kliensek két alkalommal vesznek részt kérdőíves vizsgálaton: először, amikor megkezdik az elterelést, másodszor, 6 hónap múlva, amikor befejezik. A kérdőíves vizsgálatban olyan standard, drogproblémák vizsgálatára használt kérdőíveket alkalmaznak, mint az ASI, a GHQ, a BDI, a Rosenberg féle SES, CUDIT, MSI, HCQ és a Pszichológiai Immunkompetencia Kérdőív. Összesen 150 kliens bevonásával, a 8 legnagyobb egészségügyi és prevenciószolgáltató együttműködésével indult kutatás 2010. április 30-án fejeződött be.

A Nemzeti Drogmegelőzési intézet megbízásából kvalitatív kutatást végzett az EgészségMonitor a 2000-ben elfogadott, a "Nemzeti stratégia a kábítószer-probléma visszaszorítására" című drogstratégia értékeléséhez. A kutatás során szakpolitikusokkal és szakemberekkel felvett interjúk alapján értékelést készítettek. Az értékelés alapul szolgált a 2009 végén elfogadott Stratégia kialakításához.

Az EgészségMonitor az "Alkohol-politika és -stratégia 2009" címen tervezetként nyilvánosságra hozott dokumentum alapján előzetes egészség-hatásvizsgálatot végzett az ország legrangosabb szakértőinek bevonásával az Országos Egészségfejlesztési Intézet projektjének keretében. A szakértői panel megbeszélésén standard egészség-hatásvizsgálati eszközök segítségével elvégezték az alkohol stratégia előzetes elemzését abból a célból, hogy kiderüljön szükséges-e részletes hatáselemzés illetve, hogy az előzetes elemzés alapján milyen ajánlások tehetők a döntéshozók számára. Az előzetes hatásvizsgálat az OEFI által közreadandó egészség-hatásvizsgálati kézikönyvben mintapéldaként jelenik meg.

Az Egészségbiztosítási Felügyelet megbízásából az EgészségMonitor által 2008-ban végzett "Egészség-egyenlőtlenségek Magyarországon" című kutatás folytatásaként 2009-ben a "Szükségletre korrigált egészségügyi ellátás igénybevételének egyenlőtlenségei Magyarországon" címmel került sor az ellátási igénybevételben mutatkozó egyenlőtlenségek olyan elemzésére, melyben az ellátott lakóhelyéhez kapcsolódó, korábbi kutatás eredményei alapján becsült szükségleteket is figyelembe vették. Az elemzések eredményei azt mutatták, hogy az ellátás igénybevételében az ellátás formája és a betegcsoportok szerint is eltérő mértékű egyenlőtlenségek mutathatók ki. Ezek csökkentése, azaz a szükségletnek megfelelő kapacitás és forráselosztás egyfelől javítaná az egészségügy hatékonyságát, másfelől hozzájárulna a társadalmi igazságosság növeléséhez.

A GKI felkérésére az EgészségMonitor előrejelzést készített 2025-re a budapesti lakosság egészségéről. Az EgészségMonitor demográfiai előreszámítások alapján és a 2003-as Országos Lakossági Egészségfelmérés adataiból kiindulva becslést készített a budapestiek egészségének 2025-ben várható alakulására. Az eredmények szerint 2008-hoz viszonyítva a vizsgált egészség-mutatók közül az allergia és az asztma esetszámában mintegy 10%-os, a vélt rossz egészségben, a mentális funkcionális-csökkenésben 5%-os csökkenésre lehet számítani. A magas koleszterinszint esetszáma 13%-kal, a magasvérnyomás és a keringési betegségek esetszáma 5%-kal növekedik az előrejelzés szerint. Az utóbbiaknál a prevalencia 2-3%-kal emelkedik, míg a többenél gyakorlatilag változatlan marad.

Az EgészségMonitor részt vett a WHO Velencei Irodája által szervezett "A nemfertőző betegségek terheinek csökkentése: a társadalmi meghatározó tényezők szerepe" ("*Reducing the Burden of Noncommunicable Diseases: Addressing and the Cause of the Causes*") című tréningen. A tréning célja az volt, hogy erősítse azt a gondolkodást, amely az

egészségyenlőtlenségek kialakulásában és csökkentésében a társadalmi, szociális meghatározó tényezők szerepét is figyelembe veszi, rámutatva ezzel az egészségyenlőtlenségek igazságtalan és változtatható okaira (*equity issues*). A tréning központi témája volt, hogy az egészségyenlőtlenség csökkentése a nemfertőző betegségek területén komplex és integrált beavatkozásokat jelent, amely magában foglalja az egészségügyi rendszerek hangsúlyainak átcsoportosítását, az interszektoriális együttműködést és a civil társadalom bevonását.

Az EgészségMonitor elindította az Open Society Institute Roma Health Project által finanszírozott Regionális Roma Egészség Információ és Tudáshálózatot (*Regional Roma Health Intelligence Center - RRHIC*). A hálózat a Roma Integrációs Évtized Programban szereplő országok a romák egészségi állapotával foglalkozó szakembereket és NGO-okat tömöríti. Az RRHIC részt vett a szerbiai Valjevo város és környező telepeken lakó roma lakosok egészségi állapotának felmérésének tervezésében, a kérdezők oktatásában, az eredmények elemzésében és publikálásában. Az RRHIC ezen kívül saját elemzések készítésével és szakmai munkával járult hozzá a Roma Integrációs Évtized Program monitorozásához. Ebben együttműködött az Indikátor Munkacsoport, valamint a DecadeWatch nevű hálózat munkájában. Az RRHIC 2009. június 26.-27.-én Budapesten tartotta első éves, ország koordinátorokat is bevonó munkacsoport ülését. A munkacsoport ülésén a MEHO (*Migrant and Health Observatory*) valamint az Európai Unió támogatással futó, "A romák egészsége Európában" projekt képviselői is részt vett.

Az EgészségMonitor Oszkó Péter pénzügyminiszterhez intézett nyílt levelet tett közzé, amelyben neves szakemberek arra kérik a pénzügyminisztert, hogy az egészségügyi közkiadások tervezésekor vegye figyelembe, hogy a magyar népesség egészsége sokkal rosszabb, mint a hasonló fejlettségű országok lakosságáé, és ezért nagyobb arányú közkiadások lennének indokoltak. Azt javasolják továbbá, hogy a csökkentés helyett fektessenek be az egészségügybe, amint azt a nálunk fejlettebb országok teszik. A befektetés eredményeképpen a jelenlegi 7%-ról akár 10%-ra is nőhet a szektorban foglalkoztatottak aránya, és a 2008-as 4%-ról 11%-ra, a fejlett EU tagországok szintjére emelkedhet a szektorban előállított GDP részaránya.

Az EgészségMonitor nyílt levélben kérte az egészségügyi minisztert, hogy állapítsák meg, ki a felelős az Országos Tisztifőorvosi Hivatal a 2009-es Országos Lakossági Egészségfelmérés, OLEF2009 elnevezésű júniusban végrehajtott egészségfelmérésének fatális szakmai hibáiért. A közpénz pazarlása mellett az OLEF2009 kritikusan lecsökkentheti az Európai Unió által szervezett, és Magyarországon a Központi Statisztikai Hivatal által megvalósítandó őszi egészségfelmérésen való részvételi hajlandóságot is. A nyílt levél szerint a végzetes hibák elkerülhetőek lettek volna, ha tanácsadó testület felügyelte volna a felmérés tervezését. Válaszában a miniszter olyan tanácsadó testületre hivatkozik, amely a KSH őszi egészségfelmérését felügyeli, és a testület nem véleményezte az OLEF2009-et. A kritikákat egyéni véleménynek tekintette, és végleges választ a szakértői értékelés után ígért. A december 8-án rendezett szakmai napon kiderült, az OLEF2009 gyakorlatilag használhatatlan adatokat szolgáltatott a hazai felnőtt lakosság egészségi állapotáról. A tervezés és végrehajtás súlyos hibáit egyértelműen igazolta, hogy a válaszadásra felkért személyek kevesebb, mint 15%-a töltötte ki az OLEF2009 kérdőívét. Összehasonlításképpen: a korábbi OLEF-ekben, valamint a KSH által idén ősszel elvégzett felmérésében a válaszadási arány 70-80%-os volt!

Az EgészségMonitor stratégiai partnerséget kötött a Literatura Medica Kiadóval, amelynek legismertebb termékei a *Lege Artis Medicinae* orvosi folyóirat és az ahhoz kapcsolódó eLitMed.hu portál. Az együttműködés célja az egészséginformáció jobb magyarországi hasznosulása, megalapozottabb döntések a betegágnál és az egészségügy legkülönbözőbb szintjein.

Az EgészségMonitor részt vett az Európai Unió lakosságának egészségi állapotát bemutató, az EUGLOREH projekt által szervezett nemzetközi konferencián Rómában „*The Report on the Status of Health in the European Union*”) EUGLOREH.

Az EgészségMonitor projekt partnerként sikeresen pályázott a 7. kutatási keretprogram alatt. A projekt neve: *RICHE –A Platform and Inventory for Child Health Research in Europe*. A kutatási projekt célja, hogy felmérje a gyermekegészséggel foglalkozó kutatás helyzetét Európában és létrehozzon egy kutatási platformot, valamint kijelölje a lehetséges gyermek-egészségügyi kutatások irányát a jövőre nézve. A projekt indulása 2010. elejére várható.